

ZAKON O PUČKOM PRAVOBRANITELJU

I. OPĆE ODREDBE	2
II. DJELOKRUG I NAČIN RADA	2
III. POSTUPOVNE ODREDBE	3
IV. IZBOR I RAZRJEŠENJE PUČKOG PRAVOBRANITELJA.....	3
V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	4

NN 60/92

ZAKON O PUČKOM PRAVOBRANITELJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuje djelokrug, način rada, uvjeti za izbor i razrješenje pučkog pravobranitelja i njegovih zamjenika.

Članak 2.

Pučki pravobranitelj je neovisan i samostalan u svom radu. Nitko mu ne smije davati upute i naloge za njegov rad. Pučki pravobranitelj djeluje u okviru ustavnih i zakonskih odredbi i međunarodnih pravnih akata o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska. Pučki pravobranitelj je dužan u svom radu držati se načela pravičnosti i morala.

Članak 3.

Pučkog pravobranitelja bira i razrješuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske. Pučki pravobranitelj ima tri zamjenika. Zamjenike pučkog pravobranitelja bira i razrješuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na prijedlog pučkog pravobranitelja. Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici biraju se na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno izabrani.

Članak 4.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga, pučki pravobranitelj može zatražiti pomoć znanstvenika i stručnjaka sa sveučilišta, instituta i sličnih ustanova, a oni su dužni pružiti mu zatraženu pomoć u primjerenom roku. Pučki pravobranitelj ima stručnu službu.

II. DJELOKRUG I NAČIN RADA

Članak 5.

Pučki pravobranitelj razmatra pojedinačne slučajeve ugroženosti prava građana koje su im prilikom izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti učinili organi državne uprave, tijela s javnim ovlastima ili djelatnici u tim organima ili tijelima. Pučki pravobranitelj razmatra i druga pitanja koja su od interesa za zaštitu ustavnih i zakonskih prava koja se temelje na drugim izvorima saznanja (putem sredstava javnog priopćavanja i sl.), a odnose se na nepravilan rad organa i tijela iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

Pučki pravobranitelj u pravilu ne postupa u stvarima o kojima, je u tijeku upravni ili drugi postupak.

Članak 7.

Pučki pravobranitelj upozorava, obavještava, predlaže i daje preporuke. Ako utvrdi da se radi o povredi prava s elementima kaznenog djela, prekršaja ili povrede radne discipline, pučki pravobranitelj može predložiti pokretanje kaznenog, prekršajnog ili disciplinskog postupka. Organi državne uprave i tijela s javnim ovlastima moraju odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, obavijestiti pučkog pravobranitelja o poduzetim mjerama povodom njegovog upozorenja, prijedloga ili preporuke. Ako organi i tijela iz stavka 3. ovoga članka ne postupe u propisanom roku u skladu s traženjem pučkog pravobranitelja ili ne postupe po njegovim preporukama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Sabor Republike Hrvatske i javnost. Pučki pravobranitelj može svoja upozorenja, obavještenja, prijedloge, preporuke i izvješća objaviti u sredstvima javnog priopćavanja koja su ih dužna objaviti.

Članak 8.

Pučki pravobranitelj podnosi Saboru Republike Hrvatske godišnje izvješće o svom radu. U izvješću pučki pravobranitelj objavljuje podatke do kojih je došao o stupnju poštivanja ustavnih i zakonskih prava građana.

Članak 9.

Kada se radi o ugroženosti većeg stupnja u pitanjima koja su od interesa za zaštitu ustavnih i zakonskih prava, pučki pravobranitelj može o tim slučajevima i pored godišnjeg izvješća podnijeti izvješće Saboru Republike Hrvatske i nadležnom ministarstvu.

Članak 10.

Pučki pravobranitelj može inicirati Saboru Republike Hrvatske donošenje izmjena zakona koji se odnose na zaštitu ustavnih i zakonskih prava građana.

Članak 11.

(1) Pučkom pravobranitelju su dostupni svi podaci i informacije i on ima pravo uvida u svu dokumentaciju iz nadležnosti Republike Hrvatske i u sve akte organa državne uprave i tijela s javnim ovlastima pa i u one u kojima je odlučivano po pravu diskrecione ocjene, bez obzira na stupanj njihove tajnosti. Propisi o čuvanju tajne obvezuju pučkog pravobranitelja i njegove zamjenike i nakon prestanka službe.

(2) Organi državne uprave i tijela s javnim ovlastima dužni su omogućiti pučkom pravobranitelju dostupnost informacijama i dokumentaciji iz stavka 1. ovoga članka kao i pružiti mu svaku drugu pomoć koju od njih zatraži pučki pravobranitelj. Djelatnici u organima državne uprave i tijelima s javnim ovlastima dužni su surađivati s pučkim pravobraniteljem i na njegov zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.

III. POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 12.

Pučki pravobranitelj poduzima radnje ispitivanja pojedinačne povrede ustavnih i zakonskih prava građana, propusta ili drugih nepravilnosti u radu organa uprave ili tijela s javnim ovlastima na svoju inicijativu ili na zahtjev građana. Svatko ima pravo podnošenja pritužbe pučkom pravobranitelju bez obzira na to da li je zbog povrede ustavnih i zakonskih prava građana neposredno oštećen, a pučki pravobranitelj slobodno odlučuje da li će pritužbu uzeti u razmatranje i u kojem opsegu.

Članak 13.

Na pritužbu pučkom pravobranitelju ne plaća se taksa.

Članak 14.

Kada pučki pravobranitelj dovrši postupak pokrenut na zahtjev građana, o poduzetom obavještava podnositelja pritužbe. Svoja stajališta o povredi ustavnih i zakonskih prava građana, pučki pravobranitelj dostavlja organima državne uprave, odnosno tijelima s javnim ovlastima na koje se ta stajališta odnose s upozorenjem, prijedlogom ili preporukom.

Članak 15.

Pučki pravobranitelj može u svako doba pregledati kazneno-popravne domove i druge ustanove u kojima se ograničava sloboda kretanja. Pučki pravobranitelj ima pravo pristupa i pregleda svih prostorija u tim ustanovama. Nakon obavljenog pregleda, pučki pravobranitelj po potrebi sačinjava izvješće koje dostavlja organu koji obavlja nadzor nad tim ustanovama. Ukoliko u izvješću ima primjedbi na rad ustanova, nadzorni organ obavijestit će odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, pučkog pravobranitelja o tome što je učinio u svezi s njegovim izvješćem.

IV. IZBOR I RAZRJEŠENJE PUČKOG PRAVOBRANITELJA

Članak 16.

Za pučkog pravobranitelja može biti izabran hrvatski državljanin, diplomirani pravnik, s najmanje 15 godina radnog iskustva u pravnoj struci i koji se istakao u toj struci, te koji je osobnim zalaganjem javnosti poznat u oblasti zaštite ljudskih prava.

Članak 17.

Prije stupanja na dužnost, pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici daju prisegu pred Zastupničkim domom Sabora Republike Hrvatske. Prisega glasi: «Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno i savjesno.»

Članak 18.

Zamjenik pučkog pravobranitelja može biti osoba koja udovoljava uvjetima iz članka 16. ovoga Zakona.

Članak 19.

Pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici bit će razriješeni od dužnosti prije isteka vremena za koje su izabrani:

1. ostavkom prihvaćenom od Zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske;
2. gubitkom hrvatskog državljanstva;
3. ako tako odluči Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Pučki pravobranitelj donosi poslovnik o svom radu kojim se pobliže uređuje organizacija i način rada, koji potvrđuje Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.

Članak 21.

Sredstva za rad pučkog pravobranitelja, njegovih zamjenika i stručne službe osigurava se u proračunu Republike Hrvatske.

Članak 22.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».